

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 2T/21/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721010076
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Štubniaková Kochanová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2022:6721010076.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen samosudkyňou JUDr. Zuzanou Štubniakovou Kochanovou v trestnej veci obžalovaného F. A., D.. XX.XX.XXXX, stíhaného pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 09.05.2022 vo Zvolene, takto

rozhodol:

Obžalovaný

F. A. D.. XX.XX.XXXX S. R., H. N. D.. A. C. XXX/XX, A., V. D. W. A., Z. XXX/X, C., občan SR

je vinný,

od presnejšie nezistenej doby najmenej od mesiaca jún roku 2016 do dňa 12.06.2020 v meste Zvolen v priestoroch bytu nachádzajúceho sa na ul. Z. Y. Č.. XXX/X a v rodinnom dome v obci A., na adrese D. A. C. Č.. XXX/XX, okres Zvolen, spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojmu maloletému synovi Z..A., D.. XX.XX.XXXX, s ktorým žil v spoločnej domácnosti, a to takým spôsobom, že ho fyzicky napádal údermi pästou do oblasti hlavy raz do týždňa ako aj inými doposiaľ nezistenými spôsobmi, odopieral mu nevyhnutnú osobnú starostlivosť, hygienu, ošatenie, čím týmto opakovaným konaním ohrozoval maloletému Z..A., D.. XX.XX.XXXX, H. N. A., D. A. C. Č.. XXX/XX fyzické, psychické zdravie a obmedzoval jeho bezpečnosť,

t e d a

blízkej osobe a osobe, ktorá je v jeho starostlivosti a výchove, spôsobil fyzické utrpenie a psychické utrpenie

- bitím, kopaním, údermi a iným správaním, ktoré ohrozilo jej fyzické a psychické zdravie a obmedzilo jej bezpečnosť,
- bezdôvodným odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, a spáchal čin závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas,

č í m s p á c h a l

zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zákona

Z a t o s a o d s u d z u j e

Podľa § 208 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 37 písm. g/, m/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona, § 49 ods. 2 Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona súd obžalovaného z a r a d' u j e na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr. zákona súd u k l a d á obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Podľa § 74 ods. 2 Tr. zákona ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku súd o d k a z u j e poškodeného Z. A., D.. XX.XX.XXXX zastúpeného opatrovníkom JUDr. Jakubom Cvejkušom, so sídlom advokátskej kancelárie Nám. SNP 74/28, 960 01 Zvolen s jeho nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Zvolen podala pod č. 2Pv 210/20/6611-50 dňa 15.02.2021 na Okresný súd Zvolen obžalobu na F. A., D.. XX.XX.XXXX, stíhaného pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zákona, na tom skutkovom základe, ako je uvedený v obžalobe.

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, výsluchom svedkov, prečítal znalecké posudky a listinné dôkazy nachádzajúce sa v trestnom spise a zistil nasledujúci skutkový stav.

Obžalovaný F. A. poprel spáchanie skutku a uviedol, že v živote svoje dieťa päťou neudrel a už vôbec nie kopaním a určite nie ani raz do týždňa ako je uvedené v obžalobe. Pokiaľ mal syn modriny tak preto, lebo mali psa sibírskeho huskyho, ktorý bol šteňa. Určite syna netýral fyzicky ani psychicky. Na ďalšie otázky uviedol, že syn je už rok v náhradnej starostlivosti u profesionálnej matky. Odobral im ho súd z dôvodu, že dcéra sa raz udrela, zavolali záchranku a mali vtedy vypité. Zo záchranky zavolali sociálku a odvtedy k nim chodili na kontroly. Momentálne býva v C. aj so ženou. Byt je vo vlastníctve manželky. Ďalej uviedol, že nevie, prečo syn na polícii povedal, že ho mal udrieť. On udrel svoju ženu a táto bola dlhodobo na PN. Toto sa stalo v noci, tak sa syn zobudil a videl to. Manželka to, že mal syna biť povedala na polícii preto, lebo bola na neho nahnevaná a chcela mu uškodiť. Po maloletého chodili do škôlky striedavo. Pokiaľ syn nechcel ísť s ním zo škôlky, bolo to preto, lebo bol zvyknutý na mamu, lebo táto pre neho najskôr chodila a on si na to zvykol. Tiež mu vždy pri odchode kúpila aj sladkosť a on mu málokedy niečo kúpil, lebo peniaze mala žena. Deti kúpala aspoň každý druhý deň a žena sa niekedy kúpala aj s nimi a on jej pomáhal, utieral, prezliekal deti, kým ona kúpala iné. Neodopieral synovi hygienu, je pravdou, že umývadlo bolo vysoko a nemal tam sám prístup, ale mal taký schodík, ktorý bol k záchodu a tento potom začal používať. Nenútil ho sa umývať, ale ani mu to neodopieral. Keď bol s deťmi na materskej, tak sa synovi venoval tak, že sa hrali s hračkami, pozerali televízor, púšťal im rozprávky. Nie je dokonalý otec, robil ako vedel. Ďalej uviedol, že s manželkou sa kvôli pochybnostiam ohľadne otcovstva k maloletému najskôr rozišli. Ona vtedy robila v Bratislave, prišla po týždni zo služobky a naliehala na sex, pričom toto sa odohralo zhruba v týždni, kedy došlo k počatiu maloletého. Preto mal neskôr pocit, že to naliehanie na sex bolo z iného dôvodu. Otcovstvo si neoveroval testami, má len vlastné presvedčenie, že maloletý je jeho syn, pričom keby aj nebol, tak za to nemôže a aj tak by sa o neho staral. S manželkou chodia na sedenia s vychovávateľkami každý mesiac a má záujem, aby mu boli všetky deti vrátené do starostlivosti.

Svedkyňa O. A. na hlavnom pojednávaní uviedla, že obžalovaný je jej manžel. Vzniklo to celé tým, že obžalovaný jej ublížil na zdraví, za čo dostal podmienku. Stalo sa to 31.12.2018 na Silvestra a maloletý to videl a preniesol to na seba. Nikdy nevidela, že by obžalovaný udrel dieťa. Vtedy na Silvestra bola volaná polícia, nepamätá si čo im uvádzala, bola pod vplyvom alkoholu a nahnevaná, že jej ublížil. Pokiaľ policajtovi povedala, že mal obžalovaný biť maloletého, tak je možné, že to uviedla, ale preto, že bola nahnevaná. Zo škôlky boli sťažnosti, že má maloletý škrabance a modriny, ale to bolo preto, lebo si v tom čase kúpili psika. Nevie prečo maloletý v škôlke uvádzal, že ho obžalovaný bije. Obžalovaný sa staral o deti asi jeden a pol roka, keď chodila do roboty. Nevie prečo maloletý s ním nechcel chodiť zo škôlky. Maloletý nechcel chodiť ani do škôlky, lebo už od začiatku ho tam odsúdili, lebo bol vtedy v období vzdoru. Keď bola doma, tak sa im venovala, maloletý už ako ročný skladal puzzle a posledné dva roky chodí na logopédiu, t.č. má odklad zo školy, lebo je hravý. Keď menšie deti spali, tak si vyhradila čas

na hranie s ním. Logopédiu pre maloletého riešila aj skôr, išla do centra v Krupine, kde sa uzavrelo, že maloletý žiarli na súrodencov a preto sa tak správa a tam jej odporučili aj logopédiu. Hygiena a ošatenie nebol nikdy problém, aj do domova deťom nosila ošatenie. Teraz je maloletý vo Zvolene na R. A.. Boli s ním aj na stretnutí. Deti boli za nimi už aj v Hnúšti a čaká sa v podstate len na tento súd, lebo iné podmienky už splnili. Medzi ňou a obžalovaným boli len bežné hádky za drobnosti, napríklad keď manžel neumyl riad, nenadávali si, deti boli málokedy svedkom týchto hádok. Obžalovaný prejavoval deťom lásku tak, že sa s nimi hral, tancoval, spieval si s nimi alebo objal a dal pusku. Aj teraz sa deti na neho tešia, on im vždy aj opravoval hračky. To, že mal obžalovaný pochybnosti o otcovstve k maloletému sa vo vzťahu k maloletému neprejavovalo, len jej to zvykol vykričať keď bol pod vplyvom alkoholu. Keď chodila do práce, tak chodila domov okolo 20:00 hod a deti boli pripravené na spanie. Manžel aj väčšinou varil, nevie o tom, že by deti boli podvyživené.

Svedok O. H. na hlavnom pojednávaní uviedol, že mal na Silvestra nočnú službu, keď dostali hlásenie, že na Z. Y. vo Zvolene má dochádzať k hádke medzi partnermi. Keď tam prišli, boli obaja doma, aj obžalovaný, aj pani A., ktorá bola viditeľne zranená, mala opuchnuté ľavé líce, obaja mali vypité. Vypočuli si obe verzie, čo sa stalo, aj vyťažili deti, následne bol obžalovaný obmedzený na osobnej slobode. Partnerka obžalovaného uviedla, že si má obžalovaný myslieť, že jedno z detí, asi ten najstarší nie je jeho a má sa k nemu obžalovaný dlhodobo správať agresívne a to tým spôsobom, že ho má pravidelne biť. Podrobnosti uvádzal v prvotnej výpovedi. Poškodená tieto skutočnosti sama uvádzala, keď sa pýtali na situáciu v rodine, následne im to povedal aj maloletý poškodený, ktorý zopakoval to, čo povedala jeho mama, len detským spôsobom s tým, že uviedol, že ocko ho bije. Na maloletom vtedy nevidel žiadne zranenia, pôsobil na neho vystrašene, pamätá si, že prišiel k nemu a sadol si mu na kolena.

Svedok O.. M. Z. na hlavnom pojednávaní uviedol, že si už vzhľadom na odstup času nepamätá na konkrétne prípadu. Vie, že slúžil s kolegom H.. Obžalovaného eviduje služobne v iných veciach, ktoré sa riešili. Myslí, že boli na nejakom preverení v A..

Svedkyňa G. M. na hlavnom pojednávaní uviedla, že obžalovaného pozná z materskej školy v Pliešovciach, lebo syn Z. chodil ku nim do škôlky. Nemôže potvrdiť ani vyvrátiť, či bolo na maloletom páchané násilie. Maloletý bol živý, pohyblivý, hrubá motorika nebola dostatočne vyvinutá, preto často padal, nevie preto uviesť, či prípadné modriny boli z pádu. Ona na maloletom známky násillia nebadala ani keď sa deti prezliekali na odpočinok. Vie však, že bol problém, keď mal ísť zo škôlky a prišiel pre neho otec, vtedy nechcel ísť, plakal, schovával sa, vždy ho museli uhovoriť, že napr. maminka čaká vonku. Konkrétny dôvod prečo nechce ísť však neuvádzal. Nemá takú skúsenosť, že by sa stávalo pri iných deťoch, že by dieťa nechcelo ísť s niektorým z rodičov domov. Keď pre neho prišla matka, problém nebol. Raz prišiel maloletý veľmi doškriabaný do škôlky a keď to riešili, tak im povedali, že si zaobstarali psa huskyho. Raz maloletý hovoril, pričom v tom čase zle rozprával, že bol nejaký konflikt medzi rodičmi a otec maminku bil po tvári. Tiež pri hre bolo badať agresiu, keď sa maloletý hral s legom, s panáčikmi, vždy to bol boj, násillie. Chodil primerane oblečený, vyslovene špinavý nechodil, ale šatstvo bolo cítiť od fajčenia.

Svedkyňa N.. V. G. na hlavnom pojednávaní uviedla, že obžalovaného pozná z dôvodu, že bola učiteľkou Z. v MŠ v Pliešovciach. Maloletý chodil málo, bol často chorý, bol hyperaktívny a podľa nej by potreboval trochu iné vedenie ako mal doma, mal problémy s hrubou motorikou. Zo začiatku mal agresívne prejavy voči iným deťom, vyvolával bitky. Keď prišiel pre neho otec do škôlky, nechcel ísť domov, reagoval plačom a krikom a keď prišla matka, nebol problém. U iných detí sa jej to nestalo. Maloletý bol kontaktný, chcel sa držať za ruku, objímať a hovoril im, že mama kričala a „mama bum“. Maloletý mal aj modriny, ale nevie uviesť z akého dôvodu, matka uvádzala, že majú viac psov a že sa mu to stalo pri hre s nimi. Oblečenie mal veku primerané, čisté, ale bolo napáchnuté cigaretami. Maloletý tiež hovoril „oco bum“ ale pokiaľ uvádzal niečo viac, nebolo mu dobre rozumieť.

Svedkyňa V. U. na hlavnom pojednávaní uviedla, že obžalovaného pozná, bývali na spoločnom dvore, stretli sa, občas sa pozdravili. Ona ich málo videla, dvor predeľovala taká garáž a nevideli si priamo na okná. Cez týždeň ich vôbec nevidela a cez víkend vie, že boli aj vonku. Bitku žiadnu nevidela, raz vie, že vybehlo dievčaťko vonku na dvor, pričom vtedy ju váľal na zemi pes husky a ona ju išla odvieť domov.

Svedok A. U. na hlavnom pojednávaní uviedol, že obžalovaného pozná, mali spoločný dvor. On ich nevidel často, chodil do roboty. Maloletého Z. pozná z videnia na dvore, nevidel na ňom žiadne modriny, nemal dôvod ho nejako obzerať. Maloletý nebol špinavý, aj keď nemal nejaké nové oblečenie na sebe.

Svedkyňa O.. R. G. na hlavnom pojednávaní uviedla, že sa stretla s obžalovaným v období, kedy bola pani A. u nich v centre pre deti a rodiny v H., kde nastúpili 12.06.2020. Videla obžalovaného, keď ich tam zaviezol, keď im doniesol nejaké veci, aj sa zúčastnil oslavy narodením mal. Z.. Mal. Z., ale aj ostatné deti mali pomerne zaostály psychosomatický vývin, nevedeli to, čo vedia ostatné deti v ich veku, počítajú, nepoznali farby, oni to vnímali ako dôsledok výchovy, lebo matka bola často v práci a nepodieľala sa veľmi na výchove a deti nemali dosť podnetov a správne vedenie. Keď sa však Z. niekto venoval, tak krásne pracoval. Ona zranenia na maloletom nevidela. Všetky deti ako keby nemali púť sebazáchovy, neďivali sa pod nohy a tak často padali. Matka to brala tak, že keď dieťa spadne, tak si zapamätá a veľmi neriešila prevenciu týchto pádov. Keď obžalovaný prišiel za deťmi, nevideli prejavy agresie voči maloletemu. Keď prišiel, tak pani A. na neho preniesla zodpovednosť za deti, pričom preniesť zodpovednosť sa snažila aj na nich v centre. Obžalovaný učil maloletého bicyklovať, prebaľoval deti. Deti mali voči obojom rodičom plytké väzby, veľmi ich nevyhľadávali, aj keď matka odišla, tak sa na ňu nepýtali. Keď obžalovaný prišiel, maloletý aj ostatné deti sa za ním rozbehli, maloletý ani vo všeobecnosti neprejavoval strach voči mužom. Pani A. jej ukazovala na fotkách modriny, ktoré mala ona sama od obžalovaného, násilie voči maloletemu nespomínala, ale ani nebolo na to veľa času, lebo mali aj inú problémovú rodinu, s ktorou pracovali.

Podľa § 268 ods. 2 Tr. poriadku sa súd oboznámil s predbežným odborným vyjadrením PhDr. Štefanie Stanislavovej č. 40/2020 (č.l. 88-90) a znaleckým posudkom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí č. 39/2020 PhDr. Štefanie Stanislavovej (č. l. 91-107). Z týchto zistil, že mentálna úroveň maloletého je ľahko podpriemerná, prítomné sú parciálne nedostatky v rozumovom vývine najmä tých schopností, ktoré závisia od kvality kognitívnych podnetov v prostredí. Pamäťové schopnosti sú negatívne ovplyvnené nízkou schopnosťou koncentrovať pozornosť aj na kratšiu dobu. Mierne zaostáva koordinácia motoriky, výraznejšie zaostáva rečový vývin. Zdá sa, že dieťa nemá vytvorenú dostatočnú vzťahovú väzbu ani k jednému z rodičov. Výsledky vyšetrenia svedčia pre neurotický vývin osobnosti - ľahko sa aktualizujúca úzkosť, tenzia, sklon reagovať negativisticky, výkyvy nálad a správania, niekedy pri ťažšie rozpoznateľnej príčine alebo navonok bezdôvodne a známky citovej plochosti a súčasne nenasýtenosti, súvisiacej s nedostatkom kvalitnej citovej saturácie emocionálnych a sociálnych potrieb maloletého. Ďalej znalkyňa uviedla, že vzhľadom na slabú zrozumiteľnosť jeho reči je výpoveď maloletého menej vierohodná, zámerná tendencia klamať nebola zistená. Udalosti, ktoré prežil zanechali na jeho vývine stopy (zaostávanie v kognitívnom vývine, vrátane rečového prejavu, znížená citová a sociálna zrelosť, neurotické prejavy, destabilizovaný psychický stav). Znalkyňa nevyhládala ani ovplyvňovanie maloletého jeho rodičmi pred umiestnením do Centra pre deti a rodinu F. S. H. a tesne pred psychologickým vyšetrením. Pri psychologickom vyšetrení v rozhovore so znalkyňou o živote v rodine na otázku, v ktorej bolo použité slovo bitka a v akomkoľvek tvare a v akejkoľvek súvislosti maloletý reagoval odmietavo podráždeno - nie !!! V kontexte vyšetřovaného skutku sa javí byť relevantná skutočnosť, že otec mal pochybnosti o biologickom otcovstve maloletého, čo mohlo rezultovať do ventilovania agresie voči maloletemu v stave ebriety.

Tiež sa oboznámil so znaleckým posudkom č. 47/2020 z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí PhDr. Štefanie Stanislavovej (č.l. 108-127) a znaleckým posudkom č. 131/2020, č. 103/2020 MUDr. Jána Vongreja a Mgr. Vladimíry Čekelovej (č. l. 134-158). Znalci v znaleckom posudku skonštatovali, že u obvineného zistili habituálny, návykový alkoholizmus, symptomatický abúzus kanabinoidov (marihuana) ako aj hráčskej vášne (gambling), t.č. v sociálnej remisii. V čase posudzovanej trestnej činnosti znalci u obvineného zistili stavy neprekračujúce hranice prostej, simplexnej opilosti, čo viedlo k nepodstatnému zníženiu jeho ovládacích schopností, pričom jeho rozpoznávacie schopnosti boli zachované. Z dôvodu zistenej závislosti od alkoholu, ktorá nie je liečbou kompenzovaná, odporučili znalci uložiť obžalovanému ochrannú protialkoholickú liečbu ambulantnou formou. U posudzovaného boli zistené sklony riešiť záťažové situácie ako verbálnym tak fyzickým násilím. Je u neho prítomná pohotovosť k impulzivite, nepredvídateľným reakciám i k otvorenému direktívnemu a agresívnemu správaniu sa. Možnosť agresie sa pri záťaži oslabením vedomej kontroly zvyšuje (vplyvom stresu, konfliktu, alkoholu a iných návykových látok).

Podľa § 269 sa súd oboznámil s listinnými dôkazmi a to : uznesenie OS Zvolen č. 0Tp 198/2020 o ustanovení opatrovníka JUDr. Jakuba Cvejkuša (č. l. 161-162), rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/317/2015-31 zo dňa 05.01.2016 (č. l. 163-165), uznesenie Okresného súdu Zvolen č. k. 10P/22/2020-41 zo dňa 31.07.2020 (č. l. 166-170), uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 09.11.2020 č.k. 13CoP/39/2020-148 (č. l. 171-181), odporúčania ÚPSVaR ZV1/SPODaSK/SPO/2020/2629 zo dňa 25.02.2020 (č.l. 182-185), správa o priebehu výkonu opatrení ÚPSVaR Zvolen č. DMS 165/2015 Č.z.:2020 zo dňa 12.06.2020 (č. l. 186-188), správa z prešetrenia rodinných pomerov ÚPSVaR Zvolen č. DMS 165/2015 Č.z.:2020 zo dňa 21.05.2020 (č. l. 189-191), vyjadrenie Centra pre deti a rodinu Trnava (č. l. 192-193, 194-195), správa ZŠ s MŠ Pliešovce zo dňa 09.06.2020 (č.l. 196-197), správa MUDr. N. (č. l. 198), úradné záznamy (č. l. 199, 200), fotokópia vyšetrovacieho spisu OR PZ OKP Zvolen ČVS:ORP-1/1/VYS-ZV-2019 (č. l. 201-396), správa Obce Pliešovce (č. l. 397), výpis z ústrednej evidencie priestupkov MV SR (č. l. 398-399), odpis registra trestov GP SR (č. l. 400), register priestupkov (čl. 428) a podstatný obsah spisu OS Zvolen 5T/6/2020 a to najmä trestný rozkaz (čl. 271-272).

Podľa § 208 ods. 1 písm. a) a b) Tr. zákona, kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť a bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania.

Podľa § 208 ods. 3 písm. d) Tr. zákona, odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 138 písm. b) Tr. zákona, závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu po dlhší čas.

Objektom tohto trestného činu je ochrana blízkych osôb a ochrana osôb, ktoré so zreteľom na nedostatok veku (deti) alebo plnoleté osoby pre chorobu, starobu, invaliditu, mentálnu retardáciu, sú v starostlivosti alebo výchove iných osôb. U oboch kategórií osôb ide najmä o ochranu pred domácim násilím. Osobou blízkou sa rozumie príbuzný v priamom rade, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú. Starostlivosťou a výchovou sa rozumie nielen takáto činnosť rodičov vo vzťahu k maloletým deťom, ale aj akákoľvek iná starostlivosť a výchova, bez ohľadu na to, či ide o vzťah prechodný alebo trvalý, a bez ohľadu na to, čím bol založený (zákonnou úpravou, úradným rozhodnutím, pracovnou alebo inou zmluvou, resp. konkludentným činom). Tohto trestného činu sa možno dopustiť aj opomenutím povinnej starostlivosti (§ 122 ods. 1). Na naplnenie znakov tohto trestného činu treba, aby v dôsledku páchatelovho konania bolo spôsobené fyzické alebo psychické utrpenie, a to ktorýmkoľvek konaním taxatívne uvedeným v § 208 ods. 1 písm. a) až e) .Páchatelom (priamym) tohto trestného činu môže byť len ten, kto má týranú osobu vo svojej starostlivosti alebo výchove. Zo subjektívnej stránky sa vyžaduje úmysel. Trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby je zločinom.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaný spáchanie skutku od počiatku popieral. Na svoju obranu uviedol, že pokiaľ mal syn modriny tak preto, lebo mali psa sibírskeho huskyho. On udrel svoju ženu, syn sa zobudil a videl to. Pokiaľ syn nechcel ísť s ním zo škôlky, bolo to preto, lebo bol zvyknutý na mamu, táto mu vždy pri odchode kúpila aj sladkosť. Deti kúpala aspoň každý druhý deň, neodopieral synovi hygienu, nenútil ho sa umývať, ale ani mu to neodopieral. Keď bol s deťmi na materskej, tak sa synovi venoval tak, že sa hrali s hračkami, pozerali televízor, púšťal im rozprávky. Nie je dokonalý otec, robil ako vedel. S manželkou chodia na sedenia s vychovávateľkami každý mesiac a má záujem, aby mu boli všetky deti vrátené do starostlivosti. Svedkyňa O. A. zhodne s výpoveďou obžalovaného uviedla, že ju obžalovaný dňa 31.12.2018 na Silvestra udrel, maloletý to videl a preniesol to na seba. Nikdy nevidela, že by obžalovaný udrel dieťa. Pokiaľ policajtovi povedala, že mal obžalovaný biť maloletého, tak je možné, že to uviedla, ale preto, že bola nahnevaná.

Obrana obžalovaného je však spochybnená výpoveďou vo veci nezainteresovaného svedka O. H., ktorý uviedol, že pri výjazde do domácnosti obžalovaného a poškodenej na Silvestra, poškodenej mu uviedla

sama skutočnosti ohľadne fyzického násillia na maloletom z dôvodu, že ho obžalovaný nepovažuje za biologického syna. Ďalej svedok uviedol, že tieto skutočnosti mu sám potvrdil aj maloletý poškodený, ktorý zopakoval to, čo povedala jeho mama, len detským spôsobom s tým, že uviedol, že ocko ho bije. Ďalej je potrebné poukázať na výpovede svedkyne O.. R. G., ktorá uviedla, že deti po príchode do ich Centra mali pomerne zaostalý psychosomatický vývin, nevedeli to, čo vedia ostatné deti v ich veku, počítateľ, nepoznali farby, oni to vnímali ako dôsledok výchovy, lebo matka bola často v práci a nepodieľala sa veľmi na výchove a deti nemali dost' podnetov a správne vedenie. Uvedená výpoveď zároveň korešponduje aj s výpoveďami svedkýň G. M. a V. G., ktoré boli učiteľkami maloletého v materskej škole. Tieto zhodne popisali, že maloletý mal agresívne sklony a správal sa neprímerane až hystericky, keď po neho prišiel obžalovaný do škôlky a odmietal s ním odísť zo škôlky. Obidve svedkyne uviedli, že sa s takouto situáciou stretli prvý krát. Svedkyňa G. M. zároveň potvrdila, že jej maloletý popisoval správanie otca ako agresívne a svedkyňa V. G. uviedla, že maloletý doslova povedal „oco bum“. Z uvedenými výpoveďami je v zhode aj obsah znaleckého posudku znalkyne PhDr. Štefanie Stanislavovej, ktorá uviedla, že dieťa nemá vytvorenú dostatočnú vzťahovú väzbu ani k jednému z rodičov. Výsledky vyšetrenia svedčia pre neurotický vývin osobnosti - ľahko sa aktualizujúca úzkosť, tenzia, sklon reagovať negativisticky, výkyvy nálad a správania, niekedy pri ťažšie rozpoznateľnej príčine alebo navonok bezdôvodne a známky citovej plochosti a súčasne nenasýtenosti, súvisiacej s nedostatkom kvalitnej citovej saturácie emocionálnych a sociálnych potrieb maloletého. Udalosti, ktoré maloletý prežil zanechali na jeho vývine stopy (zaostávanie v kognitívnom vývine, vrátane rečového prejavu, znížená citová a sociálna zrelosť, neurotické prejavy, destabilizovaný psychický stav). Znalkyňa zároveň nevylúčila ani ovplyvňovanie maloletého jeho rodičmi pred umiestnením do Centra pre deti a rodinu Ratolesť v Trní a tesne pred psychologickým vyšetrením, keďže pri psychologickom vyšetrení v rozhovore so znalkyňou o živote v rodine na otázku, v ktorej bolo použité slovo bitka a v akomkoľvek tvare a v akejkolvek súvislosti maloletý reagoval odmietavo podráždene (nie). Nevhodnosť správania obžalovaného k maloletému je podporovaná aj správami materskej školy, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ako aj predbežným odborným vyjadrením znalkyne PhDr. Štefanie Stanislavovej. Znalcami MUDr. Jánom Vongrejmom a Mgr. Vladimírou Čekelovou boli u obžalovaného zistené sklony riešiť záťažové situácie ako verbálnym tak fyzickým násillím, pričom je u neho prítomná pohotovosť k impulzivite, nepredvídateľným reakciám i k otvorenému direktívnemu a agresívnemu správaniu sa. Možnosť agresie sa pri záťaži oslabením vedomej kontroly zvyšuje (vplyvom stresu, konfliktu, alkoholu a iných návykových látok).

Rovnako z rozhodnutí oboznámených na hlavnom pojednávaní a to uznesenie Okresného súdu Zvolen č. k. 10P/22/2020-41 zo dňa 31.07.2020 (č. l. 166-170), uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 09.11.2020 č.k. 13CoP/39/2020-148 (č. l. 171-181), odporúčania ÚPSVaR ZV1/SPODaSK/SPO/2020/2629 zo dňa 25.02.2020 (č.l. 182-185), správa o priebehu výkonu opatrení ÚPSVaR Zvolen č. DMS 165/2015 Č.z.:2020 zo dňa 12.06.2020 (č. l. 186-188), správa z prešetrenia rodinných pomerov ÚPSVaR Zvolen č. DMS 165/2015 Č.z.:2020 zo dňa 21.05.2020 (č. l. 189-191), vyjadrenie Centra pre deti a rodinu Trnie (č. l. 192-193, 194-195), správa ZŠ s MŠ Pliešovce zo dňa 09.06.2020 je zrejme, že maloletý Z..A.. ako aj jeho sestry, mal. W.. a mal. W..A.. boli neodkladným opatrením odovzdané do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica z dôvodu zanedbávania starostlivosti o maloleté deti zo strany rodičov. Uvedené potvrdzuje aj obsah správ ÚPSVaR Zvolen o priebehu výkonu opatrení ÚPSVaR Zvolen č. DMS 165/2015 Č.z.:2020 zo dňa 12.06.2020 (č. l. 186-188), správa z prešetrenia rodinných pomerov ÚPSVaR Zvolen č. DMS 165/2015 Č.z.:2020 zo dňa 21.05.2020 (č. l. 189-191), vyjadrenie Centra pre deti a rodinu Trnie (č. l. 192-193, 194-195), správa ZŠ s MŠ Pliešovce zo dňa 09.06.2020.

Z týchto vykonaných dôkazov mal súd teda za preukázané, že obžalovaný svojim konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zákona, keď blízkej osobe (synovi) a zároveň osobe, ktorá je v jeho starostlivosti spôsobilou fyzické utrpenie a psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi a iným správaním, ktoré ohrozilo jeho fyzické a psychické zdravie a tiež bezdôvodným odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny. Uvedený čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas. Uvedené mal súd preukázané svedeckými výpoveďami svedkov - O. H., ktorý vypovedal, že maloletý ako aj jeho matka mu spontánne uviedli skutočnosti ohľadne fyzického násillia obžalovaného voči maloletému, rovnako svedkyne G. M., V. G. ako aj O.. R. G. zhodne uviedli, že maloletý mal zaostalý psychosomatický vývin, učiteľky maloletého potvrdili, že maloletý sa opakovane vyjadril v ich prítomnosti ohľadne fyzického násillia zo strany svojho otca, hoci uvedené vzhľadom na jeho rečovú zaostalosť podal

jemu primeraným spôsobom. Zo záverov znalkyne PhDr. Štefánie Stanislavovej je pritom zrejmé, že udalosti, ktoré maloletý prežil zanechali na jeho vývine stopy (zaostávanie v kognitívnom vývine, vrátane rečového prejavu, znížená citová a sociálna zrelosť, neurotické prejavy, destabilizovaný psychický stav).

Čo sa týka osoby obžalovaného, má štyri záznamy v evidencii priestupkov MV SR, v dvoch prípadoch sa jedná o priestupky voči občianskemu spolunažívaniu, z toho v jednom prípade voči matke maloletých detí O. A.. V odpise registra trestov má 3 záznamy. V prvých dvoch prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Naposledy bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T/6/2020 zo dňa 28.01.2020, právoplatného dňa 15.02.2020, kde mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky do 16.02.2022.

Pri určovaní druhu a výmery trestu súd vychádzal zo zásad ukladania trestov uvedených v ustanovení § 34 Tr. zákona, pričom prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, pohľadujúce a priťažujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, ako aj možnosti jeho nápravy, nakoľko trest musí mať v prvom rade prevýchovný účinok. Taktiež prihliadal na zásadu podľa § 34 ods. 3 Tr. zákona, podľa ktorej trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že v neprospech obžalovaného je priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. g) Tr. zákona, keď trestného činu sa dopúšťal v dome, resp. byte, ktorý bol vo vlastníctve matky maloletých detí a podľa § 37 písm. m) Tr. zákona, že už bol za trestný čin odsúdený. Zároveň skutok páchal aj počas skúšobnej doby plynúcej mu trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T/6/2020 zo dňa 28.01.2020, právoplatného dňa 15.02.2020, kde mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky do 16.02.2022. Podľa § 208 ods. 3 Tr. zákona bolo možné obžalovanému ukladať trest vo výmere 7 -15 rokov, za prevažujúceho pomeru priťažujúcich okolností vo výmere 9 rokov a 8 mesiacov až 15 rokov. Súd ukladal obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 6 mesiacov, nakoľko bol toho názoru, že ukladanie trestu obžalovanému, hoci aj na samotnej spodnej hranici zvýšenej trestnej sadzby by bolo neprimerane prísne aj s prihliadnutím na to, že obžalovaný síce bol v minulosti súdne trestaný, ale tieto odsúdenia (okrem posledného) má aktuálne zahladené. Zároveň mal za to, že účel trestu je možné, za súčasného uloženia ochranného protialkoholického liečenia, dosiahnuť u obžalovaného aj trestom kratšieho trvania. Tiež je možné dôvodne predpokladať, že trest uložený obžalovanému v konaní sp. zn. 5T/6/2020 ako trest s podmienčným odkladom mu bude premenený na trest nepodmienený a tento bude musieť vo výmere 1 rok vykonať. Tiež vo vzťahu k osobe obžalovaného je potrebné uviesť, že vyvíja spolu s matkou maloletých detí snahu o usporiadanie si rodinných pomerov tak, aby sa mohli osobne o maloleté deti, ktoré sú t.č. v náhradnej osobnej starostlivosti starať. Aj s prihliadnutím na vek maloletých detí ako zhľadom na závery znaleckého dokazovania, kde znalkyňa uviedla, že pokiaľ by sa obžalovaný ako otec maloletého k nemu dlhšiu dobu správal dobre, u maloletého by prevážil pozitívny vzťah k otcovi, napriek predchádzajúcim negatívnym skúsenostiam, súd mal za to, že prísnejší trest by mal negatívny dopad práve na rodinu obžalovaného a jeho tri maloleté deti, ktoré sú aktuálne vo veku 7, 4 a 3 roky.

Obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko v posledných desiatich rokoch nebol vo výkone trestu odňatia slobody za spáchanie úmyselného trestného činu.

V zmysle záverov znaleckého posudku MUDr. Jána Vongreja a Mgr. Vladimíry Čekelovej ukladal obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, ktoré potrvá kým to vyžaduje jeho účel.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku odkázal maloletého poškodeného, zastúpeného opatrovníkom s jeho nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces, keďže si uplatnil nárok na náhradu škody vo výške nemajetkovej ujmy vyčíslenej v znaleckom posudku. Táto nemajetková ujma ani jej vyčíslenie však nebolo súčasťou dokazovania v trestnom konaní, presahuje potreby trestného konania a predžilo by ho.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Zvolen do 15 dní od oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306 ods. 2 Tr. poriadku).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307 ods. 1 písm. a), a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308 ods. 1, 2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308 ods. 2),
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307 ods. 1 písm. b), a to len vo svoj prospech (§ 308 ods. 2),
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308 ods. 2),
- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308 ods. 2),
- orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného, a to len v jeho prospech a aj proti jeho vôli (§ 345 ods. 1),
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307 ods. 1 písm. c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308 ods. 1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68),
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307 ods. 1 písm. d), § 45 ods. 1).

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.